

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู โรงเรียนลานสกาประชาสรรค์ ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผสมผสานการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) การวิจัยปฏิบัติการ (Action Reserch) และกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ดำเนินงานในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การดำเนินงานตามโครงการแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 สำรวจบริบทและกำหนดแผนกลยุทธ์โรงเรียน ระยะที่ 2 การพัฒนาครูและโรงเรียนไปสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และระยะที่ 3 สำรวจบริบทโรงเรียนหลังการพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลคุณภาพโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ตามวงจร PAOR ของ เคมมิตและแมคแทคการ์ด์ และรูปแบบกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการวิจัยควบคู่กับการพัฒนาครูและโรงเรียนไปสู่เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1 สำรวจบริบทและจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียน

1.1 ขั้นวางแผน มีกิจกรรมย่อยดังนี้ 1) สร้างความตระหนักและความเข้าใจแก่บุคลากรของโรงเรียน 2) ดำเนินการสำรวจบริบทของโรงเรียนโดยใช้เครื่องมือสำรวจข้อมูลบริบทโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ศึกษาข้อมูลตามเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 7 มาตรฐาน 34 ตัวบ่งชี้ รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง ด้านต่างๆ ของโรงเรียน 3) ร่วมกันกำหนดเกณฑ์ระดับคุณภาพโรงเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเทียบเคียง สรุปประเด็นที่โรงเรียนได้ทำ/ ทำได้/ ทำไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

1.2 ขั้นปฏิบัติ มีกิจกรรมย่อยดังนี้ 1) นำผลการประเมินสภาพปัจจุบันของโรงเรียนจากการวิเคราะห์ข้อมูลมาร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนา 2) นำแนวทางการพัฒนามาพิจารณาจัดทำแผนกลยุทธ์พัฒนาครูและโรงเรียนโดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความเป็นไปได้ด้านทรัพยากรงบประมาณ และเวลา เสนอคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเพื่อรับการสนับสนุนงบประมาณ

1.3 ขั้นสังเกตติดตามผล ประชุมคณะนักวิจัยพิจารณาข้อมูล รับฟังและรวบรวม
ข้อคิดเห็นจากบุคลากรทุกฝ่ายที่ร่วมจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียน

1.4 ขั้นสะท้อนผล/ปรับปรุง มีกิจกรรมย่อยดังนี้ 1) คณะนักวิจัยร่วมกันพิจารณาแผน
กลยุทธ์ นำเข้าหารือในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงเรียน และที่ประชุมครูประจำเดือน รับฟัง
ข้อสังเกตของนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน 2) ทบทวนการดำเนินงานขั้นวางแผนและขั้นการปฏิบัติ
ติดตามผล ว่ามีปัญหาหรือไม่ประการใด 3) ทำการปรับแผนหรือวิธีปฏิบัติใหม่หากพบว่ามีปัญหา และ
ให้ดำเนินการในขั้นต่อไปหากการปฏิบัติตามแผนได้ผลดีไม่มีปัญหาใดๆ

2 การพัฒนาครูและโรงเรียน

2.1 ขั้นวางแผน มีกิจกรรมย่อยดังนี้ 1) คณะนักวิจัยร่วมกันพิจารณาจัดทำโครงการและ
กิจกรรมพัฒนาครูและโรงเรียนตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ ไปสู่คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนร่วม
พัฒนาวิชาชีพครู 2) ประสานงานของบประมาณจากโรงเรียนและมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
3) ติดต่อวิทยากร กำหนดวันเวลาทำกิจกรรม 4) แต่งตั้งกรรมการเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโครงการหรือ
กิจกรรมนั้นๆ 5) จัดทำเอกสารการอบรม 6) ทำแบบประเมินผลโครงการ

2.2 ขั้นปฏิบัติ ดำเนินโครงการและกิจกรรมพัฒนาครูและโรงเรียนตามแผนกลยุทธ์ โดย
การจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ การอบรมให้ความรู้ การประชุมชี้แจง การระดมทุนและ
จัดซื้อจัดจ้าง ทำเอกสารประชาสัมพันธ์และเอกสารทางวิชาการ เป็นต้น

2.3 ขั้นสังเกต ติดตาม โดยการสังเกตพฤติกรรมผู้เข้าร่วมโครงการ ศึกษาผลการประเมิน
โครงการ ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และสังเกตพฤติกรรมการทำงาน

2.4 ขั้นสะท้อนผล / ปรับปรุง คณะนักวิจัยร่วมกันพิจารณาผลการดำเนินงานตามโครงการ
และกิจกรรมพัฒนาครูและโรงเรียน ผลการประเมินโครงการทุกโครงการ ปัญหาอุปสรรคและ
ความสำเร็จของโครงการ ร่วมกันสรุปผลและเสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์

3. การเปรียบเทียบคุณภาพมาตรฐาน โรงเรียนก่อนและหลังการพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐาน

3.1 ขั้นวางแผน คณะนักวิจัยร่วมกันวางแผนการจัดเก็บข้อมูลบริบทโรงเรียนตาม
เกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูหลังการพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ โดยใช้เครื่องมือและ
ประชากรเดียวกันกับการสำรวจบริบทโรงเรียนก่อนการพัฒนา

3.2 ขั้นปฏิบัติ มีกิจกรรมย่อยดังนี้ 1) ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล 2) วิเคราะห์ข้อมูล 3) นำ
ข้อมูลทั้งสองมาทำการเปรียบเทียบ 4) ทำรายงานผลจากการเปรียบเทียบข้อมูล 5) เสนอแนะกิจกรรมตาม
ตัวบ่งชี้และมาตรฐานที่โรงเรียนต้องดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงให้เข้าเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนร่วม
พัฒนาวิชาชีพครูในโอกาสต่อไป

3.3 ขั้นสังเกตและติดตามผล สังเกตความร่วมมือของบุคลากรในการให้ข้อมูล ความ
สมบูรณ์ของข้อมูล สอบถามความคิดเห็นของบุคลากรในกลุ่มสาระที่นักวิจัยสังกัด

3.4 **ขั้นสะท้อนผล** นำผลการวิเคราะห์และการเปรียบเทียบข้อมูลทั้งด้านที่สามารถพัฒนาได้ตามเกณฑ์และด้านที่ต้องปรับปรุงพัฒนาต่อไป เข้าหารือในที่ประชุมร่วมระหว่างผู้บริหาร โรงเรียน คณะนักวิจัย และกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายวิชาการ รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา ครูและโรงเรียนเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานให้ได้ครบทุกมาตรฐานต่อไป ศึกษาผลการเปรียบเทียบคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานดีขึ้น ให้ร่วมวางแผนพัฒนาให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป หากผลจากการเปรียบเทียบคุณภาพไม่ดีขึ้น ให้ร่วมกันกำหนดแผนกลยุทธ์ไว้ใช้ปรับปรุงในปีต่อไป จนกว่าจะบรรลุผลสำเร็จตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการพัฒนาครูและโรงเรียน ใช้เครื่องมือแบบสำรวจข้อมูลบริบทโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูแบบสอบถามแต่ละชุดมีอยู่ 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสำรวจข้อมูลบริบทโรงเรียน โดยจัดทำประเด็นการสำรวจ จำนวน 60 ข้อ สำรวจผลการปฏิบัติซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ มี/ปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ มี/ปฏิบัติไม่ได้ตามเกณฑ์ และไม่มี/ไม่ได้ปฏิบัติ แบบสำรวจข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า สำรวจบริบทโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน รวม 7 มาตรฐาน ประกอบด้วย

- 1) ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 12 ข้อ
- 2) ด้านวิชาการ จำนวน 25 ข้อ
- 3) ด้านบุคลากร จำนวน 11 ข้อ
- 4) ด้านผลการร่วมพัฒนาวิชาชีพครูของโรงเรียน จำนวน 12 ข้อ

ประชากร

การวิจัยนี้ เป็นการใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาและพัฒนาโรงเรียนลานสกาประชาสรรค์สู่มาตรฐาน โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำหนดให้ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนทุกคน จำนวน 76 คน เป็นประชากรที่ใช้ศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามข้อมูลบริบทโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู 2 ครั้ง ครั้งแรกวิเคราะห์ข้อมูลบริบทโรงเรียนก่อนการพัฒนา และครั้งที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลบริบทโรงเรียนหลังการพัฒนา ด้วยการค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

และ ค่าร้อยละ วิเคราะห์เป็นรายข้อเพื่อศึกษารายละเอียดตามตัวบ่งชี้ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Window

เกณฑ์ระดับคุณภาพของโรงเรียน

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะนักวิจัยได้ศึกษาและรับฟังข้อเสนอแนะของคณะนักวิจัยคณะครู ศาสตราจารย์วิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้ร่วมกันพิจารณาและกำหนดเกณฑ์ระดับคุณภาพของ โรงเรียนโดยพิจารณาเฉพาะค่าร้อยละของการมีและปฏิบัติได้ตามเกณฑ์เท่านั้น กำหนดเกณฑ์โดยการ เทียบเคียงมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานมาตรฐานและรับรองคุณภาพการศึกษา โดยการกำหนดเป็น 3 ระดับดังนี้

5.1 คุณภาพระดับดี	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	75 – 100
5.2 คุณภาพระดับพอใช้	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	60 – 74.99
5.3 คุณภาพระดับปรับปรุง	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	0 – 59.99